

IFJÚSÁGI TÖBBFUNKCIÓS BÚTORKONCEPCIÓ

Antal Mária Réka egyetemi adjunktus
NYME-SKK-FTTI

Rácz Ottó Dániel soproni ipari termék- és formatervező mérnökjelölt olyan bútort tervezett, amely fokozatosan több korosztály igényeit elégíti ki 6–18 év között. Kezdetben egy egységként funkcionál, mint galériaágy, a gyermek növekedésével, a galériaágy szétszedésével további egységek alakíthatók ki. A konstrukció kompakt egységként és elemeire bontva is betölti funkcióját.

IFJÚSÁGI BÚTOR

Az ifjúsági bútor egyik legfontosabb feladata az, hogy elegendő helyet és felületet biztosítson több tevékenység számára a szobában. Egy nagyobb gyerek vagy kamasz szobája teljesen önálló élettér, egyszerre tölti be a háló, a nappali és a dolgozószoba szerepét. Mind-ehhez szükség van egy kényelmes és ergonomikus tanuló/dolgozó

sarokra, hely kell a pihenéshez, a lazább elfoglaltsághoz, valamint elegendő tárolási lehetőséget kell biztosítani a ruhák, személyes tárgyak és játékok számára. Az ifjúsági bútor legfontosabb elemei tehát a következők:

- íróasztal széssel,
- ágy,
- ruha tárolására szolgáló szekrények,
- könyvek, játékok és egyéb eszközök tárolására szolgáló szekrény/ polcos szekrény,
- komód.

A legtöbb ifjúsági bútor többfunkciós vagy átalakítható: a polcok között íróasztal bújik meg, vagy az ágy alatt egész tanulószobát lehet kialakítani. Utóbbi esetben galériaágyról beszélünk. A galériaágy kifejezetten csak a fekvési,

alvási célt szolgáló megemelt ágy. A fekvőfelület lehet ágyrácsos kialakítású, melynek szabványos mérete pontosan igazodik a matrac méretéhez, kisebb kiegészítőkkal, egyedi megoldásokkal korlátozottan bővíthető. A feljárást létra vagy lépcső biztosítja, a fekvőfelület pedig minden oldalról leesésgátlóval ellátott. A szerkezet öntartó módon, lábakon áll, így a helyiség adottságaitól függetlenül bárhová elhelyezhető, szükség esetén könnyen szét- illetve összeszerelhető. A galéria alatti tér általában ülő tevékenységekre alkalmas, pl. dolgozósarok, vagy tárolásra, pl. polcos rész kialakítása. A galériaágyakat általában lapra szerelhető kivitelben gyártják, ezáltal könnyítve mind a szállítást, mind az összeszerelést, mely így házilag is minimális célszerszám igénybevételével megoldható.

TERVEZÉSI FOLYAMAT

A hallgató a fentiekben leírt galériaágy koncepciójából kiindulva alkotta meg a több funkciós betöltő, átalakítható bútoregységet. A téma kidolgozása során első körben a piacon fellelhető konkurens termékeket vizsgálta, információgyűjtést végzett. A tervezés során figyelembe vette az

antropometriai szempontokat, az ergonómiai követelményeket és a funkcionális méreteket. A bútorral szemben támasztott követelményrendszer megfogalmazása után koncepcióváltozatokat készített. A végleges változat kialakítását úgy oldotta meg, hogy az három variáció alapján rendezhető át, az életkori igényeknek megfelelően. Első lehetőségként egy galériaágyat kapunk, 12 elem összeszerelésével. Az ágy 1500 mm magas van, alatta a két szélén tárolóajtós szekrények találhatóak, középen pedig egy 4 fiókos kisszekrény, egy kétajtós kisszekrény és egy

polc helyezkedik el. A kerekken mozgatható íróasztalt is betolhatjuk ide, ezzel növelve a szobában a játszótér nagyságát.

Második lehetőségként egy emelt ágy és egy ruhásszekrény összeállítását kapjuk. Itt a polc kivehető az ágy alól, máshova helyezhető vagy akár az ágy alatt is funkcionálhat. Harmadik elrendezési lehetőségként a bútorelemeket külön-külön helyezhetjük el a szobában, tetszés szerint. Az ágy alsó keretére felszereljük a 4 lábat, a leesésgátló polcból és a keskeny polcokból egy médiaállványt állíthatunk össze.

VÉGLEGES KONCEPCIÓ BEMUTATÁSA

Az ifjúsági többfunkciós bútorkoncepció elemei:

1. Íróasztal (1100x600x740 mm)
2. Ágy (940x2036x200 mm)
3. Ágyneműtároló egység (940x264x400 mm)
4. Leesésgátló polcos szekrény (1768x260x400 mm)
5. Kétajtós kisszekrény (1200x550x400 mm)
6. Négyfiókos és egyajtós komód (940x550x750 mm)
7. Négyfiókos kisszekrény (1200x550x350 mm)

8. Kétajtós komód
(940x550x750 mm)
9. Akasztós szekrény
(1200x550x1500 mm)
10. Polc (1200x300x750 mm)
11. Keskeny polc
(550x260x750 mm) x 2 db
12. Létra

Befoglaló mérete 2300 mm x 1300 mm x 1900 mm, mely 12 különálló bútorelemet foglal magába. Az íróasztal görgők segítségével a tér bármely pontjába – akár az ablak elé – mozdítható. A mögötte lévő fiókos elemhez és kisszekrényhez való hozzáférés az asztal kihúzásával oldható meg. A fémlétra megtöri a fabútor monotonitását, lényegesen kis helyet foglal el, és

a tárolóhelyek sem vesznek el, a mögötte lévő létrafokoknak megfelelő osztású polcos szekrénynek köszönhetően. A galériát bal oldalról akasztós szekrény, jobb oldalról pedig polcos és fiókos szekrény határolja.

A végleges változat kiválasztásához az alábbi érvek járultak hozzá:

- a 12 db különálló egységnek köszönhetően több az elrendezési lehetőség,
- az ágy magassága 2 szinten is összeszerelhető (1500 és 750 mm),
- törekednünk kell arra, hogy az íróasztalhoz minél több természetes fény jusson, hisz a

gyerek itt alkot, tanul, itt tölti a legtöbb idejét – ez a feltétel a mozgatható íróasztalnak köszönhetően teljesül,

- ennél a változatnál legtöbb a tárolóegység,
- mind a 12 elem (kivéve a létra és az ágylábak) betölti funkcióját elrendezéstől függetlenül, minden egyes elem felhasználhatóvá válik az elrendezés megváltoztatásával,
- a bútorelemek száma és a befoglaló méret arányában a legelőnyösebb változat (galéria-ágygá alakítva közel ~3 m²-en 12 elem),
- az ágy földre való elhelyezésekor a lábak felszerelése könnyedén és gyorsan elvégezhető.

SZÍNPREFERENCIA-VIZSGÁLAT

A dolgozat érdekes része a színpreferencia-elemzés, amely a Nemcsics professzor által kidolgozott Coloroid színtérben különböző nem és kor szerinti színpreferencia-vizsgálatok alapján történt. A hallgató a bútor-összeállítás színvilágának meghatározásához használta fel az eredményeket. A 6–19 év közötti fiúk és lányok színekedveltségét (291 szín iránti preferenciáját) vette alapul. Fontosnak tartotta, hogy olyan színösszeállításokat készítsen, amelyek az esetleges gyártáshoz színpaletta adnak. Az eredményeket összesítve megállapítható, hogy mind a lányok, mind a fiúk 8 éves korukig a vöröses, telt színeket kedvelik. E kortól kezdve a két nem szín iránti preferenciája között egyre nagyobb különbség figyelhető meg. 10 éves korban a fiúknál a sárgászöldek és a meleg kékek kedvelése erősödik, míg a lányoknál a narancsoké és a hideg kékeké. A 14 éves lányok már előbbre helyezik a hideg kéket, mint a vöröset, míg a fiúk továbbra is a pirosat kedvelik jobban. A fiúk a közepesen telített, világos színeket minden színtartományban eléje helyezik a közepesen telített, sötét színeknek. Ezzel szemben a lányok a vörös és zöld színtartományok-

ban jobban kedvelik a közepesen telített, sötét színeket, mint a világosokat. 15–16 éves korban alig figyelhető meg különbség az előző két év színpreferenciáihoz képest. 17 éves fiúknál a sárgászöldek és a vörösek mellett már a kék színek is egyre inkább előtérbe kerülnek. Ugyanebben a korban a lányoknál visszább szorul a kék és a piros szín preferenciája, és erősödik a sárgászöldé.

ÖSSZESÍTÉS

A hallgató maga vallja: „A szakdolgozatom tárgyát képező bútor összeállítása, tervezése az eddigi ismereteim alapján, az egyetemi évek alatt elsajátított ismeretanyag alapján, valamint a kidolgozás során általam és a konzulenseim által ismertetett irányelvek és kritériumok, szabványok alkalmazásával készülhetett el.” Az eredményként létrejött bútoregyüttes végigkíséri gyermekünket 6 éves korától a felnőtté válásáig, mindig megfelelően a megadott életkori igényeknek. Az ötlet megvalósítását a gyárthatósági oldalról nézve külső cég segítette. Ezúton is köszönjük az Alex Fém-bútor Kft. együttműködését.

A cikk Rácz Ottó Dániel:

„Ifjúsági többfunkciós bútorkoncepció kialakítása és tervezése” (1996) című szakdolgozata alapján készült. ■

OHRA
LAGERSYSTEME MIT KONZEPT

Több mint 30 éve a faanyag-tárolás specialistája.

Növelje meg kapacitását a megfelelő tárolási megoldással. Felejtse el az állandó átrakodást, instabil tárolási megoldásokat. Találja meg az Önnek megfelelő megoldást az OHRA-val.

- **Karos állványok**
- **Nagy teherbírású raklapos állványok**
- **Tároló galériák**
- **Tároló csarnokok**
- **Automatizált rendszerek**

Gyártói képviselet:
OHRA Regalanlagen GmbH
Alfred-Nobel-Str. 24-44
50169 Kerpen

Mobil: +36 70 386 1978
Fax: +36 1 951-9178
e-mail: krencsey@ohra.de

www.ohra.hu